

iznutra... monster!!!

gdje

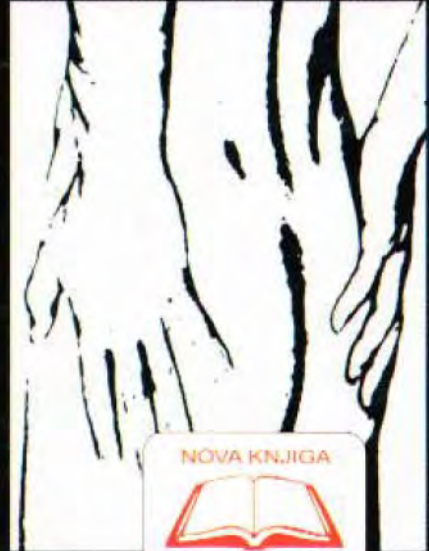
GDJE SE NOGA SPAJA S DRUGOM NOGOM

već i zidovi mora

Natalija Grgorinić & Ognjen Rađen

magnetičnih grudi što su m... se iz ruzičastog dekoltea

NATALIJA GRGORINIĆ i OGNJEN RAĐEN
GDJE SE NOGA SPAJA S DRUGOM NOGOM

BIBLIOTEKA HITOVI

Copyright© NATALIJA GRGORINIĆ i OGNJEN RAĐEN, 2003.

Izdavač
NOVA KNJIGA RAST

Za izdavača
BISERKA RAST

Urednik
NIKOLA NAVRAČIĆ

Grafičko oblikovanje
SLOVO, Zagreb

Tisak
STUDIO MODERNA, Zagreb

CIP - Katalogizacija u publikaciji
Nacionalna i sveučilišna knjižnica Zagreb

UDK 821.163.42-31

GRGORINIĆ, Natalija
Gdje se noga spaja s drugom nogom /
Natalija Grgorinić i Ognjen Rađen. -
Zagreb : Nova knjiga Rast, 2003. -
(Biblioteka Hitovi)

ISBN 953-6760-50-9

I. Rađen, Ognjen

430512042

BIBLIOTEKA HITOVI

***GDJE SE NOGA SPAJA S
DRUGOM NOGOM***

NATALIJA GRGORINIĆ i OGNJEN RAĐEN

NOVA KNJIGA

R A S T

Zagreb, 2003.

srebrna digitalna retrospektiva

You&Mi

u m j e t n i č k o g r a d a
Natalije Grgorinić i Ognjena Rađena

Ja stvarno nemam ništa protiv ove kuće. Kako i bih kad sam je vlastitim rukama pretvorila u damu kakva je sada. Modre škure boje neba za očne kapke bile su naravno moja ideja, a njihovo lakiranje zna se, također, čiji ručni rad. Sa svojih osam očiju na pročelju od sivo-bijelog istarskog

kamena izgleda poput žive kuće iz bajke, od onih što govore i pomiču voltama kao obrvama. Terakotni jarkocrveni krov kao bobice ribizla, zastori od bijelog konca što se, kad zapuše bura, izviju kroz prozorske okvire raskošno lepršajući poput dušica davnih stanara.

A bilo ih je mnogo, bosonoge djece u košuljicama; znojnih žena što peku zlatni kukuruzni kruh i hrane blago, meko, glatko na dodir; muška tvrda lica što se klanjaju zemlji, vladarici bez obrisa. Stari Matteo, od kojeg smo hižu kupili, mogao se sjetiti svoje rodbine tri koljena unatrag. Sve je nekada pripadalo velikoj težačkoj obitelji koja je u prizemlju, naravno, imala štalu, dok su ljudi živjeli na katu, od životinja odvojeni drvenim daskama kroz koje je zimi zračila ugodna toplina, ljeti je doduše bila manje ugodna, ali tada se ionako spavalo i na livadi, pored šutljivih krava što su pod mjesečnom požudno srkale rijetke kapljice kolovoške noćne rose. Zatim su se braća jednog dana, kada se nije imalo što pametnije za raditi – grožđe je bilo pobrano, a uvele sadnice karfiola pobodene u crljenicu; odlučila podijeliti. Jedna kuća podijeljena zidom na dva jednaka dijela; kasnije su to na primjeru Berlina kopirali Ameri i Sovjeti, Židovi i Arapi u Jeruzalemu, a Srbi, Muslimani i Hrvati u Sarajevu. S tom razlikom što se secesija ovdje izvela miroljubivo, jedina trzavica – redovita rasprava između dviju kunjada koje se nisu mogle dogovoriti na koju će stranu vući žicu za sušenje rublja, crveni obrazi i mahanje bijelim rukama što se tresu kao razvučeno tijesto; sve bi se međutim redovito izgledilo pokajničkim zdravomarijama jednom godišnje u seoskoj crkvi, na uskršnjoj ispovijedi.

Ta podijeljenost kuće dobro nam je došla za organizaciju naša četiri apartmana: Ladonje u kojoj živim, Lavande koja je iznad mene (simpatičan apartman za 4 do 6 osoba), Mimoze koja je također na gornjem katu i Murve koja je, na

žalost i bojim se, najmanje mojom krivicom, postala bunker.

Namještaj smo uglavnom kupili na rasprodajama pazeći da svaki škabelić, škafetin, škanjet... svaka stolica i armeron odišu vremenom, sjećanjima i sviješću, da, baš kao da stvari žive svu puninu vlastite egzistencije. Jeftine fotografske reprodukcije starih jedrenjaka, napukle bukalete, čak i jedan Dobrilin molitvenik «Otče budi volja tvoja», deseto izdanje. No, naravno, kuća nije muzej pa smo se potrudili da bude maksimalno funkcionalna, da svi vodokotlići dobro drže vodu i da svaki stan ima radijatore.

Turisti jednostavno obožavaju dolaziti ovamo, škripa drvenih podova i pogled na more kao da ih dovode u neku vrstu transa, počinju se ponašati neodgovorno, gotovo pijano, hodaju bosu i beru poljsko cvijeće pri tom držeći širom otvorena usta (srećom pa uboda pčela nije bilo mnogo), kažem, ta kuća je živa.

Matteo je s vremenom ostao sam u prevelikoj kući. Kad je upoznao Fumu, preselili su se k njezinim roditeljima u drugom dijelu Sela, a kuća je ostala čekati potomke. Sve dok nije postalo jasno da ih nikada neće biti. I onda su odlučili.

Prodati je nekome tko će kući donijeti budućnost. Svi turistički krediti i sanjarenja o mediteranskom vječnom ladanju, svi bjegovi iz zoološkog vrta sterilnog zagrebačkog Prekosavlja, svi bračni zavjeti na vječnu ljubav i duhovne potrage za iskonskim, ne mogu se usporediti sa snovima koji su Matteo i Fuma vezali uz tu kuću, čak i onda kada su umjesto njezinih hladnih šutljivih zidova mogli opipati tek hrpu šuštavih novčanica.

U prvoj godini, uvijek kada bi prošao traktorom pored imanja, Matteo bi obavezno svratio da nam po šezdeset i osmi put objasni očite stvari kao na primjer kuda prolazi cijev za vodu i koliko često treba lakirati stolariju. Pri tom je

redovito, a to je značilo, najmanje dva puta tjedno donosio kolače: prhke fritule, medom natopljene biskvite, vrpčaste kroštule, tortice sa smokvama, debele pince i uopće sve što je imalo količine šećera dovoljne cijelom izviđačkom odredu da prezimi na snijegom zatrpanoj Učki.

Nadam se da će Silva uspjeti nešto napraviti. Nema razloga da novi stanari ne budu upravo ono što su Matteo i Fuma oduvijek željeli.

Otkad se saznalo da prodajemo, Fuma više ne šalje kolače, a Matteo samo izdaleka mahne ako me vidi da metem ispred vrata.

Treba shvatiti da život nisu stvari i kuća i predmeti i materija. Stari ljudi to ne mogu jer su nekad davno bili gladni i naučili da je prazan želudac najgora stvar koja se čovjeku može dogoditi, a ta je praznina i te kako opipljiva. Međutim, oni ne razumiju da život dolazi iz onog jasnog osjećaja zadovoljstvu u grudima koji kad se izgubi, jednostavno treba krenuti dalje, u ponovnu potragu.

Možda otvoriti vlastitu izdavačku kuću, pa šta, vratiti se na početak ako treba! Uostalom nije li život jedno veliko heliocentrično kretanje – stremiš, ideš, žudiš, prema Suncu, vidiš ga, opečeš se i brišeš natrag, u siguran ledeni mrak svemira. Znao sam ja da nećeš izdržati, da ćeš nam se vratiti, vidiš, baš kako sam prognozirao, rekao bi Bernard. Njega bih svakako zvala za urednika, šteta bi bilo ostaviti ga da trune u «Mozaiku», on je preveliki talent za puke pregovore o prijevodnim pravima i uređivanje geografskih atlasa.

Recimo, neka bude... Biblioteka «Pospani svjetovi»! Ne znam zašto, ali to mi se ime uvijek sviđalo, ima onu potrebnu dozu lakoće i neobaveznosti, sanjarenja ali i ambicije kakvu jedna dobra knjiga treba pobuđivati. Ja bih se osobno bacila na prevođenje domaćih autora na engleski i recimo njemački, možda uz to otvorila literarnu agenciju. Za početak mogla bih

iznajmiti stan, možda negdje u Dugom Selu ili Velikoj Gorici, tamo su najamnine jeftinije, a i cijeli bi posao mogao krenuti odatle. Pa da, malo rada za dobrobit nacionalne književnosti, žrtve za druge, prosvjetiteljske samopožrtvovnosti, to treba ovom sebičnom eskapističkom društvu. Svjetli primjer optimističke *homofilije* bez unutarnjih krvarenja i rana, tek rad za čovjeka i opće dobro, i biskupa Bozanića, amen.

Silva, Silva, Silva... ako to sredi, recimo u sljedećih tjedan dana, evo, povećat ću joj postotak, samo s moje strane, naravno, ne treba škrtariti, ako ti se daruje, daruj...

Samo da skinem ovu kuglu oko gležanja. Dobro, to mi je i trebalo, poštena kazna za počinjenu brzopletost, lakomislenost i koje sve druge riječi služe da prikriju običnu glupost.

Kako bi divno bilo opet biti slobodan, bez zidova s kojih treba skidati paučinu, bez pločica koje treba dezinficirati, bez trave koju treba kostiti, bez računa koje treba plaćati, bez bivših vlasnika kojima se prešutno treba ispričavati, bez tepiha koje treba usisavati, već samo sjesti na njegove masne perzijske šare i otputovati u zagrljaj Aladinu – dobro, dobro, pazeći naravno da se u Bagdadu zaobiđe bivša Sadamova palača i američki obavještajci.

– Šta ćeš?

Elvis uđe u «Dvi salpe» u svom kombinezonu od ulja i nafte, opet je danas «dela», pa privuče stolicu našem stolu, hvata prvu koja mu padne pod ruku pa je vuče preko cijele sale, i da sa zvučnika ne trešte Vesna Križić-Kružić, i Nelio Vrisak, od struganja aluminijskih nožica po pločicama pukle bi sve čaše barba Ulija.

– A, biru – samo slegne ramenima, a barba Ulio mu je odmah donese, bez da ga moramo zvati, baš kao da je u

telepatskoj vezi sa svakom svojom mušterijom. A i meni donese još jedno, jer ja čekam da se netko pojavi još od pet.

Elvis i ja strateški se razmještamo oko stola, da uhvatimo što bolji pogled kroz veliki prozor što gleda na cestu, to je naše omiljeno mjesto, odavdje se vidi cijelo selo kad prolazi, a mi sjedimo kao u izlogu, kao da nas netko prodaje, kao u onim skupim dućanima gdje su prefini da istaknu cijenu. I osjećamo se fino, sve dok imamo za pivo, toliko fino da ni ne želimo istaknuti cijenu, iako bi se prodali prilično jeftino, kada bi nas netko htio uzeti, tko nas ne zna skupo bi nas platio; jedini je problem što nas svi znaju.

Zapravo bolje znaju Elvisa, on je lokalni dečko, s tendencijom da postane vječiti dečko, prenizak da bi bio zgodan, previsok da bi dobio posao u cirkusu, predobar da bi bio kriminalac, nedovoljno dobar da bi mu netko dao ruku svoje kćeri, prepametan da bi se dao uhvatiti u bračnu klopku, preglup da bi znao što je dobro za njega, nezavršeni automehaničar s diplomom niškoristi.

A mene, mene i ne znaju najbolje, još sam im nov, i vjerojatno ću zauvijek čudno govoriti, ali sam s Elvisom, pa sam i ja najvjerojatnije niškoristi.

Ali dok sjedimo u toplom, s pivom u ruci, u «Dvi salpe», a cijelo selo prolazi pred nama, to «niškoristi», to mi se čini kao titula, nešto između baruna i grofa, i jedini je problem što baš ovog trena nitko ne prolazi, pa moramo razgovarati.

– Kako je?

– A, evo, ide, a ti?

– Evo, gre, gre – kaže Elvis, i odjednom smo dvije žabe na lopoču, samo što ne reklamiramo «Budweiser» nego «Favorit», «Ravnovrit» čuo sam da ga zovu purgerski klinici kad se spuste ovamo na ljetovanje, jer umjesto u glavu udara u guzicu:

– Gre, gre...

- Posla ima?
- A najde se...
- Nije dobro kad ga nema, a još gore kad ga ima, a?
- Jušto govoriš.
- Nego, Need for Speed ću ti vratiti sutra, nisam ga još stigao presnimiti...

Ali me odjednom on više i ne sluša, nego zuri van, smrznut, kao lovački pas kad nanjuši fazana u guštiku, a vani Dino, s Katom, gurnuli si jedno drugome jezik u usta sve do krajnika.

Brižan Elvis, ne bih mu bio u koži, slab je na Katu, ali je Kata slaba na sve što nosi hlače, pa im je veza na ledu, zbog nepomirljivih razlika.

Jedino što mislim da Kata baš i ne zna da je u vezi s Elvisom, čak ni on sam nije siguran da je u vezi s njom, ali ga to ne sprječava da se uozbilji kao da je pred sucem za prekršaje, svaki put kada je vidi s nekim drugim.

A trenutno, ako je vjerovati ovoj iznimno vatrenoj laringoskopiji, Kata je s Dinom, što će reći da joj je dosadno i da je opasno napaljena, jer je Dina već šutnula par puta, samo koliko ja znam, ali je on jedan vrlo sportski tip, visok, skoro pa plav, sav opaljen od sunca kakvi su već ribari od one vrste koja ulovi više zjaka nego ribe.

U stvari, čovjek ne može a da se ne divi Kati, ona je jedna suvremena žena, koja jako dobro zna što želi, i još bolje zna kako da to dobije. Sa svojom plameno crvenom kosom koju nosi u raščupanoj grivi, i razbludnim tijelom utegnutim u crne, vještičje krpe, za stare žene u selu ona je oličenje samog Sotone: gle je, govore, kurvetina, jednog je već pokopala! Za stare muškarce ona je hodajući srčani udar, a za mlade varljivo obećanje da život nije baš čista pušiona.

Kada smo tek bili došli ovamo, Kata je bila prva «suseda» koja je svratila da vidi što ti čudaci «makiniraju» oko

stare kuće stare Fume i starog Mattea. Već sljedeći put kada smo se sreli u selu ponudila mi je puno više od pogleda u svoj bujni dekolte, ali sam ja, više napolkolebljivo nego nepokolebljivo, odbio, jer sam nekako ispravno stekao dojam da joj u stvari i nije stalo do mene, već je više imala namjeru da me isproba, a meni je jako stalo do toga da nekome bude stalo do mene ako već odluči da me izjebe.

No sada, dok gledam Elvisa kako grize usnicu do krvi i krivi vrat ne bi li što bolje pogledom dokumentirao sablazan, i gledam Dina kako bez i najmanje grižnje savjesti što Kati nije stalo do njega, mijesi to njezino fantastično dupe, i pomamno joj guta jezik, osjećam se pomalo retardirano, jer to sam mogao biti ja, tamo dolje, s njom, na ulici, i jasno mi je da sam «pofuma» i da je ona ponuda bila jednokratna, i da sada, sam, Kati više nisam zanimljiv, ha, jebi ga, nisam siguran da mogu reći da sam uopće samome sebi zanimljiv... ne, zapravo, siguran sam, nisam si zanimljiv, uopće, ni najmanje...

Konačno, ono se dvoje sijamskih blizanaca spojenih u preponama razdvaja i Dino žuri unutra, kod nas, da nam sve u detalje ispriča, a Kata ide, vjerojatno kod...

– Di ste ekipa! – Dino se ceri kao svjetionik, i samo što ne prevrne stol sa svojom glupom erekcijom, ali ga Elvis ignorira, njegova je patnja uzvišena, on je mladi Werter, Othelo, mladi Indiana Jones...

A Dinu kao da nije dosta što je raspizdio Elvisa, nego još pokušava antagonizirati i mene:

– Di si Bobi? – od čega se meni odmah dogodi kratki spoj u glavi, nevjerojatno, čovjek ne bi povjerovao da sam se gotovo trideset godina odazivao na taj nadimak, prije nego što sam došao ovdje. Ljubomir je svima uvijek bilo preslužbeno, a Ljubo je bilo više ime za nekog drvosječu i «komandira» partizanske čete. Bobi je bilo savršeno. A onda sam skužio da je tu Bobi omiljeno ime za psa, štoviše, ljudi tu

svakog nepoznatog psa zovu: Bobi, na Bobi, baš kao što se za Amerikance svaki neidentificirani leš preziva Doe. Ali što očekivati kad tu baku zovu imenom noćne posude – nona. Uglavnom, kako bilo, gotovo sam se morao potući sa cijelim selom, prije nego što mi je Elvis smislio lijepo ime Enzo, skraćeno od Lorenzo (što je usput bilo jedino lokalno ime koje je najbliže nalikovalo onom mom: Ljubomir), a koje sada volim više nego svoje vlastito, jer je kul, miriše na Mediteran i strankinje ga puno lakše izgovaraju, što mi daje nade da ću i ja možda jednom postati galeb, kad odrastem.

Zato Dinu, da mu ne ostanem dužan samo kažem:

– Nategne ti Bobi sestru! – a Dinu se oči instant podliju krvlju, i već bi skočio da me tuče, da tu ne uleti barba Ulio pokupiti prazne boce:

– More još po jena?

Svi klimamo glavama, samo što Elvis mrko, ispod oka gleda Dina i misli, ti ćeš to platiti, a Dino mrko, ispod oka gleda mene, naročito je osjetljiv na svoju sestru, gimanzijalku, prvu u obitelji koja će završiti fakultet i tome slično, i kao djeвица se udati za doktora, ili pilota, i misli, ti ćeš to platiti, a ja mrko, ispod oka mjerkam svoj novčanik, i mislim, ti ćeš to platiti, opet.

No, dobra stvar kod piva je što s njim odmah poteče i razgovor, i istina, isprva kapa, kao kamencem začepljen mokraćovod, i čini ti se u tom trenutku da bi radije da ti ga odrežu, nego da i dalje trpiš tu nelagodu i bol, ali jednom kada krene odmah ti je lakše, i toplina se diže sve do srca, i čini ti se da si ponovno malo dijete, i da bezbrižno puniš peleme neobaveznim glupostima...

– Greš na barku jutri?

– Mmm.

– Enzo je pensa da gremo skupa.

– More, ali ako on vesla.

- Zašto, koji kurac, ja moram veslati?!
- Ča ne vidiš da je Elvis premali.
- Je, a ti?
- Ja san kapetan, ne more kapetan veslati.
- Je, vero.
- A, dobro, 'ko ti vesla kad nemaš mene za budalu?
- A nika druga budala, ča ne?

Ovaj je sadržaj nastao u sklopu programa You&Mi - srebrna digitalna retrospektiva umjetničkog rada Natalije Grgorinić i Ognjena Rađena zahvaljujući financijskoj potpori Ministarstva kulture i medija Republike Hrvatske ostvarenoj putem Javnog poziva za programe digitalne prilagodbe i kreiranje novih kulturnih i edukativnih sadržaja u 2021. godini.

Republika
Hrvatska
Ministarstvo
kulture
i medija
Republic
of Croatia
Ministry
of Culture
and Media